

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	1
Kaupunginhallitus	163	04.05.2026	11	
Kaupunginvaltuusto	90	18.05.2026	15	

8672-2025 (00 01 02, 00 01 05, 00 01 04)

Vastaus valtuutettu Johan Ekmanin ym. aloitteeseen koskien kokonaisvaltaista ohjelmaa Turun kaupungin kriisinkestävyydestä

Tiivistelmä:

Valtuutettu Johan Ekman ym. ovat tehneet aloitteen koskien kokonaisvaltaista ohjelmaa Turun kaupungin kriisinkestävyydestä. Kaupunginvaltuustolle esitetään, että se merkitsee aloitteen vastauksen tiedoksi ja aloitteen käsitellyksi.

Kh § 163

Turvallisuus- ja riskienhallintajohtaja Jussi Rapeli, talousjohtaja Valtteri Mikko-la ja integraatiojohtaja Minna Sartes:

Valtuutettu Johan Ekman ym. ovat tehneet aloitteen poikkihallinnollisen valmistelun käynnistämiseksi kriisikestävyysohjelman laatimiseksi sekä kaupungin valmiussuunnitelman ajantasaisuuden arvioimiseksi.

Aloitteentekijä toteaa, että Turku tarvitsee päivitetyn ja poikkihallinnollisen kriisinkestävyysohjelman, joka kokoaa yhteen kaupungin valmiudet vastata taloudellisiin, ilmastollisiin ja yhteiskunnallisiin kriiseihin. Ohjelman tavoitteena on arvioida ja vahvistaa Turun kokonaisresilienssiä, kykyä ylläpitää keskeiset toiminnot ja turvata asukkaiden hyvinvointi myös äkillisissä häiriötilanteissa.

Kuntalain 1 §:n mukaan kunnan perustehtävä on edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävällä tavalla. Kunnalla on riskienhallintavelvoite, joka käsittää myös velvollisuuden varautua toiminnan jatkuvuutta ja palveluiden häiriöttömyyttä uhkaaviin riskeihin. Valmiuslain 12 §:n yleisen varautumisvelvoitteen mukaan kunnan tulee valmiussuunnitelmin ja poikkeusoloissa tapahtuvan toiminnan etukäteisvalmisteluin sekä muilla toimenpiteillä varmistaa tehtäviensä mahdollisimman hyvä hoitaminen myös poikkeusoloissa.

Kunnan varautuminen ja jatkuvuudenhallinta edellyttävät, että kaikilla kunnan toimialoilla on laadittu tarvittavat suunnitelmat. Turun kaupungin varautumis-asiakirjakokonaisuus käsittää kaikki ne kirjalliset suunnitelmat, selvitykset, ohjeet, määräykset ja toimintakortit, joilla pyritään varmistamaan tehtävien mahdollisimman hyvä hoitaminen erilaisissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Suunnitelmakokonaisuus koostuu valmiussuunnitelman yleisestä osasta ja sen liitteistä sekä toimialakohtaisista suunnitelmista ja toimintamalleista, miten häiriötilanteen sattuessa ja häiriötilanteesta toipumisessa toimitaan ja kenellä on vastuu toiminnasta. Ne sisältävät myös toimintatapamallit, kuinka käytännössä kyetään aloittamaan häiriön hallinnan edellyttämät toimenpiteet mahdollisimman aikaisessa vaiheessa, kuinka yhteen sovitetaan sekä eri viranomaisten, että muiden toimijoiden toiminta niin, että häiriön vaikutukset saadaan minimoitua mahdollisimman hyvin ja kuinka niistä toipuminen saadaan käyntiin mahdollisimman nopeasti. Asiakirjoista käy ilmi lisäksi toimenpiteet valmiuden ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi.

Kaupungin valmiussuunnittelun uhkaperusteina käytetään Yhteiskunnan turvallisuusstrategiassa kuvattuja uhkamalleja;

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	2
Kaupunginhallitus	163	04.05.2026	11	
Kaupunginvaltuusto	90	18.05.2026	15	

- Terveysturvallisuuden häiriöt
- Tieto- ja viestintäverkkojen ja -palveluiden häiriöt
- Vesihuollon häiriöt
- Kuljetusten jatkuvuuden häiriöt
- Energiahuollon häiriöt
- Terroristinen isku
- Väkivaltainen liikehdintä
- Informaatiovaikuttaminen
- Poliittinen, taloudellinen ja sotilaallinen painostus
- Rahoitusjärjestelmän häiriöt
- Laajat onnettomuustilanteet
- Laajamittainen maahantulo
- Elintarvikehuollon häiriöt
- Sotilaallisen voiman käyttö

sekä niistä johdettuja häiriötilanteita, kansallisessa ja alueellisessa riskiarvi-
ossa arvioituja riskejä, toimialaspesifejä riskejä sekä organisaation omia ris-
kiarviointeja ja haavoittuvuusanalyysyjä. Uhka-arvioiden keskeiset tulokset
muodostavat konsernin yhteisen riskiarvion. Riskienhallinnan kehittämisen ta-
voitteena on vahvistaa kaupungin strategista riskienhallintaa sekä ennakoin-
nin menetelmiä päätöksentekoa ja johtamista varten.

Turun kaupungin valmiussuunnitelman yleinen osa (21.4.2016) päivitetään
vuoden 2026 aikana vastaamaan muuttunutta toimintaympäristöä. Valmius-
suunnitelman yleinen osa on varautumistyötä ohjaava ja linjaava strateginen
osa. Suunnitelmassa määritellään kaupungin omien ja konserniin kuuluvien
keskeisten organisaatioiden avaintehtävät ja tärkeimmät yhteistyöjärjestelyt
häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Suunnitelma ohjaa ja yhteen sovittaa
kaupunkikonserniin kuuluvien toimijoiden valmiussuunnittelua ja häiriötilantei-
den aikaista toimintaa sekä asettaa niille painopisteitä huomioitavaksi niiden
omissa operatiivisissa suunnitelmissa ja toimintakorteissa. Yleisen osan liit-
teiksi tullaan laatimaan erillinen häiriötilanteiden hallintaan keskittyvä suunni-
telma sekä poikkeusolojen erityiskysymyksiin keskittyvä suunnitelma. Kau-
pungin palvelukokonaisuudet ja yhtiöt laativat ja päivittävät kaupungin yleistä
valmiussuunnitelmaa tarkentavat valmiussuunnitelmansa vastuullaan olevien
elintärkeiden tehtäviensä hoitamiseksi kaikissa oloissa.

Laajan turvallisuusymmärryksen mukaisesti paikallinen turvallisuussuunnittelu
on kytketty aiempaa vahvemmin hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. Eril-
lisen kaupungin turvallisuussuunnitelman sijaan turvallisuuden edistäminen
on liitetty osaksi Turun kaupungin lakisäätteistä hyvinvointisuunnitelmaa. Hy-
vinvointisuunnitelmassa osallistuminen ja vuorovaikutus ovat keskeisiä lähtö-
kohtia, sillä hyvinvointi syntyy yhdessä – kaupunkilaisten, järjestöjen, yritysten
ja kaupungin toimijoiden yhteisenä työnä.

Turvallisuussuunnittelun kokonaisuudesta laaditaan kaupunginhallitukselle
esittely. Lisäksi valmiussuunnittelun etenemistä ja toimenpiteitä raportoidaan
säännöllisesti kaupunginhallitukselle.

Oheismateriaali 1

Valtuutettu Johan Ekmanin ym. aloite: Turku krii-
sinkestävänä kaupunkina kokonaisvaltainen oh-
jelma taloudellisten ja yhteiskunnallisten paineiden
varalle

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	3
Kaupunginhallitus	163	04.05.2026	11	
Kaupunginvaltuusto	90	18.05.2026	15	

Kaupunginhallituksen ehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee edellä olevan vastauksen tiedoksi ja aloitteen käsitellyksi.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Kv § 90

Oheismateriaali 1

Valtuutettu Johan Ekmanin ym. aloite: Turku kriisinkestävänä kaupunkina kokonaisvaltainen ohjelma taloudellisten ja yhteiskunnallisten paineiden varalle

Kaupunginhallituksen ehdotus

Kaupunginvaltuusto merkitsee edellä olevan vastauksen tiedoksi ja aloitteen käsitellyksi.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu

tied Ekman Johan